

's-Hertogenbosch, 27 augustus 2026

Betreft: Reactie Nekovri op internetconsultatie uit- en inleenverbod vleesketen

KVH. 54-DAG

De Vereniging van Nederlandse Koel- en Vrieshuizen (hierna: Nekovri) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het ontwerpbesluit tot invoering van een uit- en inleenverbod in de vleesketen. De reactie is afgestemd met- en tot stand gekomen in overleg met de leden van de brancheorganisatie.

Nekovri vertegenwoordigt ondernemingen actief in de geconditioneerde logistiek en opslag. Onze leden vervullen een essentiële rol in de Nederlandse voedselketen en verzorgen onder meer gekoelde en bevroren opslag, handling, invriezen, import- en exportlogistiek en aanvullende logistieke dienstverlening voor producenten, handelaren, voedingsmiddelenindustrie, pharma en retail. Nekovri vertegenwoordigt ruim 90% van de markt met haar ruim 200 leden, gevestigd door heel Nederland.

Nederland heeft van oudsher een sterke positie als internationaal logistiek knooppunt. Dat geldt nadrukkelijk ook voor de geconditioneerde logistiek van levensmiddelen. Kenmerkend voor de Nederlandse markt en dus voor de Nekovri-leden is dat koel- en vriescapaciteit in belangrijke mate is georganiseerd in zelfstandige, stand-alone koel- en vrieshuizen en niet uitsluitend als geïntegreerd onderdeel van productie- of vleesverwerkende bedrijven. De sector werkt daarbij in belangrijke mate volgens een 'Cooling as a Service'-model: gespecialiseerde logistieke ondernemingen stellen capaciteit, kennis en aanvullende dienstverlening beschikbaar aan uiteenlopende opdrachtgevers en productstromen binnen de voedselketen. Een koel- of vrieshuis kan daarmee een belangrijke dienstverlener voor de vleesketen zijn, zonder naar aard en kernactiviteit onderdeel te zijn van de vleesverwerkende industrie. Dit onderscheid is essentieel bij de beoordeling van de voorgestelde afbakening.

Voorop staat dat Nekovri misstanden op de arbeidsmarkt volstrekt afwijst. Uitbuiting van arbeidsmigranten, overtreding van arbeidswetten, onveilige arbeidsomstandigheden en malafide constructies zijn onacceptabel. Daar waar dergelijke misstanden plaatsvinden, moeten deze krachtig en gericht worden aangepakt.

Nekovri is tegelijkertijd principieel tegen een generiek sectoraal uit- en inleenverbod. Een dergelijk verbod treft immers niet alleen ondernemingen waar misstanden plaatsvinden, maar ook ondernemingen en deelsectoren waarvoor die problematiek niet is aangetoond. Daarmee wordt een legale vorm van arbeidsinzet verboden bij bedrijven die aantoonbaar hun zaken op orde kunnen hebben.

De gevolgen van een uit- en inleenverbod beperken zich niet tot de ondernemingen die rechtstreeks binnen de reikwijdte vallen. Het gaat hier om de voedselketen: een maatschappelijk cruciale keten

die tegelijkertijd al onder aanzienlijke druk staat. Slachterijen, producenten, verwerkers, handelaren en koel- en vrieshuizen zijn sterk van elkaar afhankelijk om voedsel veilig, tijdig en onder de juiste temperatuurcondities bij de volgende schakel en uiteindelijk de consument te krijgen. Verstoringen bij één schakel werken daardoor direct door naar andere delen van de keten. Wanneer bedrijven eerder in de keten door het verbod minder flexibel kunnen inspelen op wisselende productievolumes, seizoenspieken, dierziekten of veranderingen in internationale handelsstromen, raakt dit indirect ook de koudeketen.

Voor Nekovri is van belang dat de gekozen afbakening in het ontwerpbesluit koel- en vrieshuizen in beginsel juist buiten de reikwijdte van het verbod houdt. De algemene erkenningen voor zelfstandige koel- en vrieshuizen en zelfstandige herverpakkinrichtingen vallen onder Sectie 0 van de NVWA-erkenningssystematiek; Sectie 0 is niet aangewezen in het ontwerpbesluit. Nekovri is daar nadrukkelijk positief over: daarmee wordt terecht onderscheid gemaakt tussen logistieke koel- en vriesactiviteiten enerzijds en de vleesproductie- en verwerkingsactiviteiten waarop het voorgenomen verbod is gericht anderzijds. Het probleem ontstaat echter doordat een aantal logistieke koel- en vriesbedrijven naast hun logistieke erkenning ook beschikt over een uitsnijderijerkenning. De in het ontwerpbesluit aangewezen uitsnijderijerkenningen bevinden zich juist in de productspecifieke secties voor vlees die wél binnen de reikwijdte worden gebracht. Hierdoor kan een bedrijf dat naar aard, kernactiviteit en feitelijke bedrijfsvoering een logistiek koel- en vriesbedrijf / koel- en vrieshuis is, en daarmee in beginsel behoort tot de terecht uitgezonderde categorie, uitsluitend vanwege een aanvullende uitsnijderijerkenning alsnog volledig binnen de reikwijdte van het verbod worden getrokken. Naar het oordeel van Nekovri leidt dit tot een moeilijk te rechtvaardigen effect van de gekozen afbakening: de uitzondering voor logistieke koel- en vriesactiviteiten wordt feitelijk doorkruist door een erkenning die om voedselveiligheids- of exporttechnische redenen naast de reguliere logistieke erkenning kan worden aangehouden.

Voor Nekovri is cruciaal dat door de keuze om de reikwijdte te koppelen aan bepaalde NVWA-erkenningen dreigt een groep logistieke ondernemingen onder de maatregel te vallen zonder dat is aangetoond dat de arbeidsmarktproblematiek waarop het verbod is gebaseerd zich bij deze ondernemingen voordoet. Koel- en vrieshuizen die daarmee binnen de reikwijdte vallen worden rechtstreeks beperkt in hun mogelijkheid om fluctuaties – die aantoonbaar dag tot dag kunnen verschillen – op te vangen. Daarmee kan het verbod gevolgen hebben voor beschikbare opslag- en invriescapaciteit, doorlooptijden, kosten en uiteindelijk de continuïteit en weerbaarheid van de Nederlandse voedselvoorziening.

Indien de regering ondanks bovenstaande bezwaren vasthoudt aan een sectoraal uit- en inleenverbod, acht Nekovri het noodzakelijk dat dit verbod zo gericht mogelijk wordt afgebakend. Hieronder lichten wij onze belangrijkste bezwaren tegen de huidige afbakening en mogelijke alternatieven toe.

1. Nekovri en de koel- en vriessector zijn niet gekend in de voorbereiding

Nekovri is gedurende de voorbereiding van het voorgenomen uit- en inleenverbod niet betrokken geweest bij de gesprekken waarin het ministerie van SZW de problematiek, mogelijke maatregelen en uiteindelijk de reikwijdte van het verbod heeft besproken.

Op 25 februari 2026 werd in overleg tussen het ministerie en verschillende organisaties uit de vleesketen duidelijk dat voor de afbakening niet langer zou worden aangesloten bij SBI-codes, maar bij de erkenningssystematiek van de NVWA. Daarbij kwamen activiteiten als slachten, uitsnijden, koelen/invriezen en verdere verwerking in beeld. Nekovri was niet bij dit overleg betrokken.

Wij werden vervolgens via een andere brancheorganisatie erop gewezen dat deze gewijzigde afbakening ook koel- en vrieshuizen zou kunnen raken. Pas daarna is contact met het ministerie ontstaan. Toen Nekovri voor het eerst inhoudelijk met SZW over de positie van de koel- en vriessector sprak, was de principiële keuze om NVWA-erkenningen als afbakeningscriterium te gebruiken reeds gemaakt. Dat vinden wij moeilijk te begrijpen, te meer omdat het gesprek slechts één week voor het besluit in de ministerraad plaats vond.

Door de overstap van SBI-codes naar NVWA-erkenningen veranderde de doelgroep van de voorgenomen maatregel wezenlijk. Daarmee kwamen ondernemingen in beeld die niet noodzakelijk tot de traditionele vleesverwerkende industrie behoren. Op dat moment had het voor de hand gelegen deze sectoren te identificeren, te benaderen en hun feitelijke bedrijfspraktijk te onderzoeken voordat over de reikwijdte werd besloten. Dat is bij de koel- en vriessector niet gebeurd.

Een sector zou niet via een technische afbakening onder een zeer ingrijpende arbeidsrechtelijke maatregel mogen komen zonder dat die sector vooraf is gehoord en zonder dat het ministerie zich een goed beeld heeft gevormd van de feitelijke bedrijfsvoering.

2. Voor koel- en vrieshuizen zijn geen wijdverspreide en stelselmatige misstanden aangetoond

Het ontbreken van betrokkenheid is des te problematischer omdat voor onze sector ook de feitelijke onderbouwing ontbreekt. Voor zover Nekovri heeft kunnen vaststellen, ligt aan het ontwerpbesluit geen zelfstandig onderzoek naar de koel- en vriessector ten grondslag waaruit blijkt dat binnen deze deelsector sprake is van wijdverspreide en stelselmatige arbeidsmisstanden die een generiek uit- en inleenverbod rechtvaardigen.

Bij Nekovri zijn evenmin specifieke bedrijfsbezoeken of onderzoeken bekend waarbij de arbeidsomstandigheden en personeelsinzet bij de koel- en vrieshuizen die nu door de gekozen afbakening worden geraakt, zijn onderzocht. Uit onze ledeninventarisatie blijkt weliswaar dat bij enkele leden bezoeken door de Nederlandse Arbeidsinspectie hebben plaatsgevonden, maar uit de bij Nekovri bekende informatie zijn daarbij geen misstanden naar voren gekomen die de noodzaak van een generiek uit- en inleenverbod voor onze deelsector onderbouwen.

Dat staat in contrast met andere delen van de vleesketen waar al gedurende langere tijd onderzoeken, gesprekken en verbetertrajecten hebben plaatsgevonden. Nekovri trekt daaruit nadrukkelijk niet de conclusie dat een verbod in die andere deelsectoren daarmee gerechtvaardigd is. Een zo zwaar instrument als een verbod op het in- en uitlenen van arbeidskrachten moet voor iedere deelsector waarop het wordt toegepast zelfstandig en overtuigend worden gerechtvaardigd.

Daar komt bij dat voor onze deelsector evenmin is aangetoond dat, voor zover zich individuele overtredingen of misstanden zouden voordoen, juist de contractvorm van terbeschikkingstelling daarvan de oorzaak is. Een verbod op in- en uitlenen grijpt rechtstreeks in op de wijze waarop arbeid

wordt georganiseerd. Een dergelijke maatregel kan alleen proportioneel zijn wanneer voldoende aannemelijk is gemaakt dat juist deze vorm van arbeidsinzet een wezenlijke oorzaak vormt van de problematiek die met het verbod wordt bestreden.

Het enkele feit dat een onderneming door een bepaalde NVWA-erkenning administratief binnen de gekozen scope valt, kan een dergelijke bewijslast niet vervangen.

3. NVWA-erkenningen zijn ontwikkeld voor voedselveiligheid, niet voor arbeidsmarktrisico

De NVWA-erkenningssystematiek vindt haar oorsprong in de Europese levensmiddelenwetgeving, waaronder Verordening (EG) nr. 853/2004. Nederland gebruikt deze systematiek om bedrijven naar voedselveiligheidsactiviteiten en typen inrichting in te delen. Binnen die systematiek bestaan onder meer algemene erkenningen voor koel- en vrieshuizen en zelfstandige herverpakkingsinrichtingen, naast specifieke erkenningen voor activiteiten met vlees.

Deze systematiek ziet onder meer op:

- hygiëne;
- behandeling van producten van dierlijke oorsprong;
- voorkomen van contaminatie;
- traceerbaarheid;
- identificatiemerken;
- inrichting en beheersing van bedrijfsruimten;
- en veterinaire handels- en exportvoorwaarden.

De systematiek is niet ontwikkeld om arbeidsmarktrisico's, werkgeversgedrag of de aanwezigheid van arbeidsmisstanden te classificeren. Nekovri begrijpt dat bestaande NVWA-erkenningen vanuit handhaafbaarheid aantrekkelijk kunnen lijken. Een erkenning is administratief eenvoudig vast te stellen, maar eenvoudig handhaafbaar is uiteraard niet hetzelfde als inhoudelijk passend.

Wanneer aan het bezit van een voedselveiligheidserkenning een verstrekkend arbeidsrechtelijk verbod wordt gekoppeld, moet ten minste worden aangetoond dat deze erkenning een betrouwbare indicator vormt voor het arbeidsmarktrisico dat het verbod beoogt te bestrijden. Die koppeling zien wij voor de koel- en vriessector in zijn geheel niet.

4. Een uitsnijderijerkenning maakt een koel- en vrieshuis geen uitsnijderij

Een koel- en vrieshuis met een uitsnijderijerkenning opereert niet als klassieke uitsnijderij in de vleesverwerkende industrie. Binnen deze logistieke activiteiten staan geen productielijnen waar medewerkers met messen vlees uitsnijden of uitbenen. Toch beschikken sommige koel- en vrieshuizen formeel over een uitsnijderijerkenning.

Uit onze ledeninventarisatie blijkt dat deze erkenning in de praktijk samenhangt met activiteiten zoals het gereedmaken van goederen voor export. De formele aanduiding 'uitsnijderij' roept in zo'n situatie een beeld op dat niet overeenkomt met de feitelijke bedrijfsactiviteit. Daarmee zijn er koel- en vrieshuizen die niet kunnen volstaan met een herverpakkingsinrichting erkenning uit de Sectie 0 die niet onder het verbod valt.

De grens tussen een herverpakkingsinrichting en een uitsnijderij wordt vanuit de levensmiddelenregelgeving bepaald op basis van voedselveiligheid en hygiëne. Vervolgens krijgt precies die voedselveiligheidstechnische grens door het ontwerpbesluit een volledig ander gevolg: zij gaat bepalen of een onderneming wel of geen gebruik mag maken van ter beschikking gestelde arbeidskrachten.

Nekovri acht het onwenselijk dat aan een dergelijke technische erkenningsgrens zo'n verstrekkend arbeidsrechtelijk gevolg wordt verbonden. De juridische kwalificatie van de erkenning en het feitelijke karakter van de onderneming vallen daarmee niet noodzakelijk samen.

5. Derde-landenexport kan eveneens bepalend zijn voor de erkenningspositie

Nederlandse koel- en vrieshuizen zijn belangrijke schakels in internationale vleesketens. Uit de impactanalyse blijkt dat in recente jaren ongeveer een derde van het vanuit Nederland geëxporteerde vlees bestemd was voor landen buiten de Europese Unie.

Derde landen kunnen aanvullende veterinaire eisen stellen aan bedrijven die onderdeel zijn van een exportketen. Deze eisen verschillen per land en product en kennen verschillende formele rollen, zoals slaughterhouse, cutting plant, packing plant, processing plant en cold store.

Uit onze ledeninventarisatie blijkt dat leden aangeven dat hun uitsnijderijerkenning mede noodzakelijk kan zijn in verband met export naar derde landen. Daarbij zijn onder andere Maleisië, Canada, Hongkong, Zuid-Korea, Australië en Nieuw-Zeeland genoemd. Voor export naar Hongkong wordt het bedrijf bijvoorbeeld geacht als *cutting plant* – dus als bedrijf met een uitsnijderij erkenning - op het exportcertificaat te worden opgenomen.

De erkenningspositie van een koel- en vrieshuis kan mede worden beïnvloed door voedselveiligheids- en veterinaire eisen van afzetmarkten buiten Nederland. Dat zegt op zichzelf niets over het arbeidsmarktrisico binnen die onderneming. Ook daarom is een NVWA-erkenning naar onze mening geen geschikte zelfstandige proxy voor een arbeidsrechtelijk sectoraal verbod.

6. De gekozen afbakening verstoort de concurrentie binnen de sector

De gekozen afbakening kan rechtstreeks ingrijpen in de concurrentieverhoudingen tussen koel- en vrieshuizen. De koel- en vriessector is sterk regionaal georganiseerd. Bedrijven concurreren veelal met andere logistieke dienstverleners in dezelfde regio om dezelfde opslag- en handlingstromen.

Door de voorgestelde systematiek kunnen twee bedrijven die grotendeels dezelfde logistieke dienstverlening aanbieden onder een verschillend arbeidsrechtelijk regime terechtkomen. Een onderneming met uitsluitend een algemene koel- en vrieshuis erkenning kan buiten het verbod vallen.

Een concurrerende onderneming die voor een beperkte productstroom aanvullende handelingen uitvoert en daarvoor formeel over een uitsnijderijerkenning beschikt, kan wel door het verbod worden geraakt. Die tweede onderneming verliest daarmee flexibiliteit in haar personeelsinzet en zal daardoor met structureel hogere kosten te maken krijgen. Dat werkt door in in-, op- en uitslag- en handlingtarieven.

Dit effect kan zich zelfs voordoen wanneer de activiteit waarop de aanvullende erkenning betrekking heeft slechts een beperkt deel van de totale bedrijfsvoering vertegenwoordigt. Daarmee wordt op basis van een voedselveiligheidstechnisch onderscheid substantieel ingegrepen in het gelijke speelveld tussen directe concurrenten. Nekovri acht dit zeer disproportioneel en onwenselijk.

Daarbij beperkt de concurrentie zich niet tot Nederland. De Nederlandse koudeketen opereert in een internationale markt, waarbij goederenstromen relatief eenvoudig kunnen worden verplaatst naar koel- en vrieshuizen over de grens. Wanneer Nederlandse ondernemingen door het verbod structureel minder flexibel kunnen opereren en daardoor hogere in-, op- en uitslag- en handlingtarieven moeten rekenen, ontstaat het reële risico dat opdrachtgevers activiteiten verplaatsen naar bijvoorbeeld België of Duitsland. Daarmee worden de veronderstelde arbeidsmarktproblemen niet opgelost, maar kunnen economische activiteit, werkgelegenheid en goederenstromen zich naar het buitenland verplaatsen. Dit is temeer onwenselijk omdat Nederland als internationaal handels- en doorvoerland juist een sterke positie heeft in de temperatuurgecontroleerde voedselketen. De mogelijke gevolgen voor de internationale concurrentiepositie en het risico op weglek van logistieke activiteiten naar buitenlandse koel- en vrieshuizen dienen daarom nadrukkelijk bij de proportionaliteitsbeoordeling te worden betrokken.

7. De feitelijke kernactiviteit moet leidend zijn

Als de regering ondanks onze principiële bezwaren vasthoudt aan een sectoraal uit- en inleenverbod, moet naar onze mening niet het enkele bezit van een NVWA-erkenning bepalend zijn, maar de feitelijke kernactiviteit van de onderneming.

Een koel- en vrieshuis waarvan opslag, invriezen, handling en logistieke dienstverlening de hoofdactiviteiten vormen, zou niet uitsluitend vanwege één aanvullende NVWA-erkenning hetzelfde moeten worden behandeld als een onderneming waarvan vleesproductie of vleesverwerking de feitelijke kernactiviteit is.

Daarbij kan worden gekeken naar de aard en omvang van de feitelijke werkzaamheden en het zwaartepunt van de bedrijfsvoering. Dat sluit veel beter aan bij het doel van de maatregel: het gericht aanpakken van de onderdelen van een sector waar structurele arbeidsmarktproblematiek daadwerkelijk is vastgesteld.

8. Sluit voor de scope aan bij de werkingssfeer van de cao Vleessector

Nekovri ziet in dat verband een veel logischer alternatief voor de voorgestelde NVWA-afbakening: aansluiting bij de bestaande collectieve arbeidsovereenkomst voor de Vleessector, oftewel de cao Vleessector.

De bepalingen van deze cao zijn algemeen verbindend verklaard. De officiële werkingssfeer definieert een onderneming in de vleessector aan de hand van de feitelijke werkzaamheden die binnen de onderneming of een gedeelte daarvan worden verricht. Daarbij worden onder andere slachten, afsnijden of anderszins bewerken van geslachte dieren en het bewerken van vlees genoemd. Cruciaal voor de positie van Nekovri-leden is dat de cao expliciet bepaalt dat ondernemingen zonder productiebewerkings- of verwerkingsfuncties niet onder de cao Vleessector vallen.

Daarnaast kent de cao reeds een oplossing voor gemengde ondernemingen. Wanneer binnen een onderneming ook andere werkzaamheden worden verricht en meerdere cao's in beeld kunnen komen, wordt aangesloten bij de bedrijfstak waartoe het merendeel van de werkzaamheden van de onderneming behoort. Dat is inhoudelijk een wezenlijk andere afbakening dan de voorgestelde AMvB.

De NVWA-systematiek vraagt in essentie welke voedselveiligheids erkenning de onderneming nodig heeft voor een bepaalde activiteit? De cao Vleessector vraagt tot welke bedrijfstak de onderneming behoort gelet op de werkzaamheden die zij feitelijk verricht. Voor een arbeidsrechtelijke sectorale maatregel acht Nekovri dat tweede uitgangspunt aanzienlijk logischer.

Daar komt bij dat de cao Vleessector onderdeel is van een bestaande arbeidsrechtelijke systematiek waarmee ondernemingen, werknemers en toezichthouders reeds bekend zijn. De minister van SZW heeft de werkingssfeer bovendien zelf in 2026 algemeen verbindend verklaard. Nekovri verzoekt de regering daarom primair om voor de afbakening van een eventueel sectoraal verbod aan te sluiten bij de werkingssfeer van de cao Vleessector. Indien een rechtstreekse koppeling juridisch of uitvoeringstechnisch niet mogelijk blijkt, verzoeken wij de daarin gehanteerde materiële uitgangspunten - feitelijke werkzaamheden, productie- en verwerkingsfuncties en het zwaartepunt van de bedrijfsactiviteiten - leidend te maken bij de afbakening.

9. Behoud eventueel flexibiliteit met minder verstrekkende alternatieven

Nekovri ziet bereidheid onder de leden om afspraken te verkennen over een verantwoorde verhouding tussen medewerkers in eigen dienst en flexibel ingezette arbeidskrachten. Daarmee kan worden geborgd dat ondernemingen beschikken over een structurele vaste kern, terwijl ruimte blijft voor de cruciale flexibele schil die noodzakelijk is om fluctuaties in goederenstromen op te vangen. Nekovri kent op dit moment geen eigen cao waarin een dergelijke verhouding kan worden vastgelegd, maar is bereid hierover met haar leden en de overheid nadere afspraken te verkennen. Naar onze mening dient een dergelijke minder verstrekkende mogelijkheid serieus te worden onderzocht voordat voor een absoluut verbod wordt gekozen.

Daarbij vraagt Nekovri aandacht voor het perspectief van werknemers zelf. Uit gesprekken met onze leden komt naar voren dat er ook arbeidsmigranten zijn die bewust waarde hechten aan de flexibiliteit van hun arbeidsrelatie, bijvoorbeeld omdat zij gedurende langere perioden in Nederland werken maar tussentijds voor langere tijd naar hun land van herkomst willen kunnen terugkeren. Nekovri onderkent nadrukkelijk dat arbeidsmigranten in een kwetsbare positie kunnen verkeren en dat misbruik van afhankelijkheid krachtig moet worden bestreden. Tegelijkertijd behoort ook de keuzevrijheid van werknemers onderdeel te zijn van de proportionaliteitsafweging; een vaste arbeidsrelatie is niet voor iedere werknemer per definitie de gewenste uitkomst.

10. Gebruik eerst de Wtta en gerichte handhaving

De noodzaak en proportionaliteit van een aanvullend sectoraal verbod moeten bovendien worden bezien in het licht van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta).

Met de Wtta wordt vanaf 2027 een nieuw en ingrijpend toelatingsstelsel voor de uitzendmarkt ingevoerd. Dit stelsel richt zich juist op de kwaliteit en betrouwbaarheid van uitleners en op naleving van normen die nauw samenhangen met de misstanden waarop het voorgestelde verbod is gebaseerd.

Voor een sector waarin de structurele problematiek niet zelfstandig is aangetoond, ligt het volgens Nekovri voor de hand om eerst in te zetten op:

- de Wtta;
- effectieve en risicogerichte handhaving;
- bestaande arbeidsrechtelijke instrumenten;
- en gerichte maatregelen tegen ondernemingen waar daadwerkelijk misstanden plaatsvinden.

Een volledig verbod op een legale vorm van arbeidsinzet behoort naar onze mening een ultimatum remedium te zijn. Dat geldt temeer waar een minder verstrekend instrument rechtstreeks kan worden gericht op de ondernemingen waar overtredingen daadwerkelijk worden geconstateerd.

11. Geef uitvoering aan de oproep van de Tweede Kamer tot gerichte scoping

De Tweede Kamer heeft met de motie-Flach nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de proportionaliteit en reikwijdte van het verbod. De regering is opgeroepen om het verbod zo doelgericht mogelijk vorm te geven, alleen die deelsectoren binnen de reikwijdte te brengen waar sprake is van een verhoogd risico op structurele misstanden en te bezien hoe bedrijven verderop in de keten zoveel mogelijk kunnen worden ontzien. Voor Nekovri raakt deze oproep precies de kern van het probleem.

De koel- en vriessector is niet onderzocht, is niet vooraf gekend en bevindt zich als logistieke dienstverlener op een andere positie in de keten dan de delen van de vleesindustrie waarop de oorspronkelijke problematiek en langdurige gesprekken zich hebben geconcentreerd.

Wij verzoeken de regering daarom de internetconsultatie daadwerkelijk te benutten om de gekozen reikwijdte te heroverwegen en uitvoering te geven aan de oproep tot een doelgerichte en risicogebaseerde afbakening. Daarin zijn vanuit onze organisatie verschillende concrete alternatieven en handvaten voor geboden.

Conclusie

Nekovri onderschrijft volledig dat arbeidsmisstanden waar deze daadwerkelijk plaatsvinden hard en effectief moeten worden aangepakt. Wij zijn echter principieel tegen een generiek sectoraal uit- en inleenverbod waarbij ook goed functionerende ondernemingen en deelsectoren worden geraakt zonder dat voor hen de structurele problematiek is aangetoond.

Voor de koel- en vriessector geldt dat:

- Deze sector niet is gekend voordat de principiële keuze voor de huidige afbakening werd gemaakt;
- geen zelfstandig bewijs is geleverd dat bij koel- en vrieshuizen sprake is van wijdverspreide en stelselmatige misstanden;

- de NVWA-erkenningssystematiek is ontwikkeld voor voedselveiligheid en veterinaire doeleinden en niet voor het identificeren van arbeidsmarktrisico's;
- de formele kwalificatie 'uitsnijderij' bij koel- en vrieshuizen een verkeerd beeld kan geven van de feitelijke bedrijfsvoering;
- derde-landenexport mede van invloed kan zijn op de erkenningspositie;
- en de gekozen afbakening rechtstreeks kan ingrijpen in de concurrentieverhoudingen tussen logistieke ondernemingen.

Nekovri verzoekt de regering daarom primair om koel- en vrieshuizen buiten de reikwijdte van het voorgestelde sectorale uit- en inleenverbod te houden zolang niet zelfstandig en overtuigend is aangetoond dat binnen deze deelsector sprake is van wijdverspreide en stelselmatige misstanden die toepassing van een dergelijk zwaar middel rechtvaardigen.

Indien de regering desondanks vasthoudt aan een sectoraal verbod, verzoekt Nekovri de huidige afbakening op basis van NVWA-erkenningen te verlaten en primair aan te sluiten bij de werkingssfeer van de cao Vleessector. Daarmee wordt voor een arbeidsrechtelijke maatregel aangesloten bij een bestaande arbeidsrechtelijke afbakening, waarin de feitelijke aard en het zwaartepunt van de bedrijfsactiviteiten bepalend zijn.

Daarnaast verzoekt Nekovri om, voordat tot een absoluut verbod wordt besloten, minder verstreckende alternatieven daadwerkelijk te onderzoeken. Nekovri is daarbij bereid met haar leden en de overheid afspraken te verkennen over een verantwoorde verhouding tussen medewerkers in eigen dienst en flexibel ingezette arbeidskrachten. In combinatie met de invoering van de Wtta en gerichte handhaving ziet Nekovri mogelijkheden om eventuele risico's gericht te beheersen zonder de voor de koudeketen noodzakelijke flexibiliteit volledig weg te nemen.

Nekovri is graag bereid om de bedrijfspraktijk van haar leden nader toe te lichten, aanvullende informatie uit haar ledeninventarisatie beschikbaar te stellen en samen met het ministerie van SZW en anderen tot een afbakening te komen die doelgericht, proportioneel, uitvoerbaar en gebaseerd op aantoonbare problematiek en de feitelijke bedrijfspraktijk is.